

Установа адукацыі
“Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Першы прарэктар

УА “Беларускі дзяржаўны
ўніверсітэт культуры і мастацтваў”

_____ Ю.П.Бондар

“ _____ ” _____ 2011 г.

Рэгістрацыйны № ВД-____/вуч.

МЕТОДЫКА ВЫКЛАДАННЯ КУЛЬТУРАЛОГІІ

Вучэбная праграма па спецыяльнасці

1-21 04 01 Культуралогія (па напрамках)

напрамку спецыяльнасці

1-21 04 01-01 Культуралогія (фундаментальная)

спецыялізацыі 1-21 04 01-01 01 Тэорыя і гісторыя культуры

Мінск 2011

Складальнікі:

В.І.Вярбіцкая, выкладчык кафедры культуралогіі ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”;

А.І.Смолік, загадчык кафедры культуралогіі ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”, доктар культуралогіі, прафесар

Рэцэнзенты:

А.Э.Салікаў, старшы выкладчык кафедры маладзёжнай палітыкі дзяржаўнай установы адукацыі “Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы”, кандыдат культуралогіі;

В.Р.Языковіч, загадчык кафедры філасофіі ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”, кандыдат філасофскіх навук, дацэнт

Рэкамендавана да зацвярджэння:

кафедрай культуралогіі ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў” (пратакол № 2 ад 20.10.2010 г.);

прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў” (пратакол № 1 ад 05.10.2010 г.)

Адказны за рэдакцыю *В.Б.Кудласевіч*

Адказны за выпуск *А.І.Смолік*

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

У сучасным навуковым мышленні склалася шырокая дыверсіфікацыя навук аб грамадстве. Кожная навуковая дысцыпліна мае свой прадмет вывучэння, г. зн. сферу пазнання, якая, безумоўна, не ахоплівае ўвесь аб'ект. Гэта адносіцца і да культуралогіі, якая вывучае грамадства ў іншым вымярэнні, у плане тых прынцыпаў і механізмаў дзейнасці і рэгуляцыі, якія ўваходзяць у духоўную сферу ва ўсёй разнастайнасці гэтага тэрміна. У сувязі з гэтым культуралогія ўведзена ў вучэбны працэс шэрагу гуманітарных ВНУ ў якасці базавай вучэбнай дысцыпліны. У БДУ культуры і мастацтваў, дзе ажыццяўляецца падрыхтоўка выкладчыкаў і даследчыкаў праблем культуры, разам з выкладаннем комплексу культуралагічных дысцыплін будучыя культуралагі спасцігаюць назапашаны, сістэматызаваны і апрабаваны метадычнай тэорыяй і практыкай вопыт. Вучэбная дысцыпліна “Методыка выкладання культуралогіі” ўваходзіць у цыкл агульнапрафесійных і спецыяльных дысцыплін новага пакалення вучэбных планаў.

Дадзеная вучэбная праграма складзена з улікам змен адукацыйнай парадыгмы і вызначаецца стандартам вышэйшай прафесійнай адукацыі. Праграма адлюстроўвае ўнутраную логіку вывучаемых метадычных праблем, арынтуе будучых спецыялістаў на дзейнасць па авалоданні сучаснымі тэхналогіямі навучання і выхавання.

Мэтай вучэбнага курса “Методыка выкладання культуралогіі” з’яўляецца фарміраванне ў студэнтаў спецыялізацыі “тэорыя і гісторыя культуры” навыкаў і ўменняў, якія неабходны для рацыянальнай арганізацыі вывучэння культуралагічных дысцыплін як вучэбнага прадмета, а таксама для паспяховага вырашэння развіваючых і выхаваўчых задач.

Падчас выкладання дадзенай вучэбнай дысцыпліны вырашаюцца наступныя *задачи*:

– азнаямленне студэнтаў з тэарэтычнымі асновамі выкладання культуралагічных дысцыплін;

– вызначэнне метадаў, сродкаў, спосабаў работы выкладчыка і навучэнцаў, з дапамогай якіх дасягаецца авалоданне культуралагічнымі ведамі, уменнямі і навыкамі, фарміруецца светапогляд, развіваюцца здольнасці навучэнцаў;

- выяўленне форм, відаў самаадукацыі і творчага пошуку;
- засваенне агульнадыдактычных прынцыпаў, метадаў і прынцыпаў выкладання;

- авалоданне сучаснымі адукацыйнымі тэхналогіямі арганізацыі вучэбнага працэсу па культуралагічных дысцыплінах.

У выніку засваення тэм вучэбнага курса студэнт павінен ведаць:

- змест і задачы метадыкі выкладання культуралагічных дысцыплін;

- прафесійныя патрабаванні да выкладчыка культуралогіі;

- змест і структуру вучэбна-метадычнага комплексу па культуралогіі;

- прынцыпы і метады выкладання культуралагічных дысцыплін;

- традыцыйныя і сучасныя адукацыйныя тэхналогіі арганізацыі вучэбнага працэсу па сацыяльна-гуманітарных дысцыплінах;

- каляндарнае, перспектыўнае і бягучае планаванне працы выкладчыка;

- спецыфіку працы з тэхнічнымі сродкамі навучання на занятках па культуралогіі;

- формы і віды пазааўдыторных заняткаў па культуралагічных дысцыплінах.

Студэнт павінен умець:

- канструяваць, аналізаваць і ажыццяўляць на практыцы працэс культуралагічнай адукацыі на ўроку і іншых відах заняткаў;

- састаўляць базы даных, рэпрадукцыі, выявы, схемы і табліцы для прэзентацыі на ўроках, лекцыях і семінарскіх занятках;

- планаваць урокі, падбіраць неабходны тэарэтычны і практычны матэрыял для раскрыцця вивучаемых працэсаў і з’яў культуры;

- арганізоўваць самастойную пазнавальную работу навучэнцаў;

- выкарыстоўваць нагляднасць на занятках па культуралогіі;

- аналізаваць педагагічныя з’явы і супастаўляць з палажэннямі педагагічнай тэорыі;

– ажыщяўляць ідэалагічнае і эстэтычнае выхаванне навучэнцаў у працэсе педагагічнай дзейнасці.

Метады (тэхналогіі) навучання

Да эфектыўных педагагічных методак і тэхналогій, якія садзейнічаюць далучэнню студэнтаў да пошуку і выкарыстання ведаў, набыццю вопыту самастойнага вырашэння задач, адносяцца:

- тэхналогіі праблемна-модульнага навучання;
- тэхналогіі вучэбна-даследчай дзейнасці;
- праектныя тэхналогіі;
- камунікатыўныя тэхналогіі (дыскусіі, прэс-канферэнцыі, вучэбныя дэбаты і іншыя актыўныя формы і метады);
- метады аналізу канкрэтных сітуацый;
- гульнявыя тэхналогіі, у межах якіх студэнты ўдзельнічаюць у дзелавых, ролевых, імітацыйных гульнях, і інш.

Для кіравання вучэбным працэсам і арганізацыі кантрольна-ацэначнай дзейнасці выкладчыкам рэкамендуецца выкарыстоўваць рэйтынжавыя, крэдытна-модульныя сістэмы ацэнкі вучэбнай і даследчай дзейнасці студэнтаў, варыятыўныя мадэлі кіруемай самастойнай працы, вучэбна-метадычныя комплексы.

У мэтах фарміравання сучаснай сацыяльна-асобаснай і сацыяльна-прафесійнай кампетэнцыі выпускніка ВНУ ў практыку правядзення семінарскіх заняткаў мэтазгодна ўкараняць метадыкі актыўнага навучання, дыскусійныя формы.

На выкладанне дысцыпліны “Метадыка выкладання культуралогіі” прадугледжваецца 134 гадзіны ўсяго, з іх 66 аўдыторных, прыкладнае размеркаванне якіх па відах заняткаў наступнае: 32 гадзіны – лекцыйныя, 14 гадзін – семінарскія, 20 гадзін – практычныя. Форма кантролю – экзамен.

ПРЫКЛАДНЫ ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН

Тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		
	лекцыі	семін. зан.	практ. зан.
Тэма 1. Уводзіны	2		
Тэма 2. Методыка выкладання культуралогіі як навукова-педагагічная дысцыпліна	2	2	
Тэма 3. Станаўленне і развіццё метадкі выкладання культуралогіі	2	2	
Тэма 4. Прынцыпы і метады выкладання культуралогіі	2	2	
Тэма 5. Тыпы і віды вучэбных заняткаў па культуралогіі	2	2	2
Тэма 6. Сучасныя адукацыйныя тэхналогіі арганізацыі вучэбнага працэсу па культуралогіі	4		2
Тэма 7. Планаванне працы выкладчыка (настаўніка) культуралогіі	2		2
Тэма 8. Улік і ацэнка культуралагічных ведаў навучэнцаў	2		2
Тэма 9. Аналіз тэкстаў навуковых прац айчынных і замежных культуролагаў, статыстычных матэрыялаў і сацыялагічных даследаванняў	4	2	2
Тэма 10. Факультатыўныя заняткі і асаблівасці іх правядзення	2	2	
Тэма 11. Пазааўдыторная (пазакласная) самастойная работа па культуралагічных дысцыплінах	2		2
Тэма 12. Тэхнічныя сродкі навучання і іх выкарыстанне на занятках па культуралогіі	2	2	2
Тэма 13. Вучэбна-метадычны комплекс па культуралогіі	2		2
Тэма 14. Педагагічнае майстэрства выкладчыка культуралогіі і шляхі яго ўдасканалення	2		4
Усяго...	32	14	20

ЗМЕСТ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Тэма 1. Уводзіны

Значэнне дысцыпліны “Методыка выкладання культуралогіі” ў падрыхтоўцы культуралагічных кадраў. Прадмет, змест, мэта і задачы, структура вучэбнага курса. Міжпрадметныя сувязі дадзенай дысцыпліны. Віды вучэбных заняткаў. Крыніцы інфармацыі па праблематыцы вучэбнай дысцыпліны. Формы кантролю.

Адметнасці вучэбных дысцыплін па праблемах фундаментальнай і прыкладной культуралогіі. Наяўнасць падручнікаў і адпаведнасць іх зместу адукацыйнаму стандарту і тыповым праграмам. Праблемы выкладання культуралагічных дысцыплін. Аб’ектыўныя і суб’ектыўныя складанасці.

Тэма 2. Методыка выкладання культуралогіі як навукова-педагагічная дысцыпліна

Рацыянальная арганізацыя вывучэння культуралагічных дысцыплін як вучэбных прадметаў, вырашэнне развіваючых і выхаваўчых задач – прызначэнне курса “Методыка выкладання культуралогіі”.

Асноўныя раздзелы методыкі: агульныя асновы методыкі, метадычныя школы, погляды; прынцыпы і метады выкладання; сістэма вывучэння культуралагічных дысцыплін на розных відах заняткаў; сістэма самастойнай работы і яе разнастайнасць; шляхі, метады, прыёмы вывучэння культуралагічных дысцыплін; эмацыянальны і лагічны падыходы.

Міждысцыплінарны характар методыкі выкладання культуралогіі. Сувязь з педагогікай, псіхалогіяй, культуралогіяй, мастацтвазнаўствам, філасофіяй, сацыялогіяй, этнаграфіяй, рыторыкай і інш.

Тэма 3. Станаўленне і развіццё методыкі выкладання культуралогіі

Вытокі культуралагічнай адукацыі. Вылучэнне Л.Уайтам культуралогіі ў самастойную дысцыпліну ў комплексе грамадскіх навук. Выкладанне элементаў культуралагічных ведаў студэнтам гуманітарных факультэтаў у савецкіх ВНУ. Увядзенне культуралагічных дысцыплін у сістэму вышэйшай адукацыі ў 80–90-х гг. XX ст.

Першы дзяржаўны адукацыйны стандарт па культуралогіі ў Расіі (1992 г.). Стварэнне Вышэйшай школы культуралогіі ў Маскве (1995 г.).

Увядзенне культуралогіі як агульнаадукацыйнай дысцыпліны ў ВНУ Беларусі. Ліцэнзіі на права падрыхтоўкі культуралагічных кадраў у беларускіх вышэйшых навучальных установах.

Стварэнне вучэбных планаў і праграм па культуралагічных дысцыплінах.

Распрацоўка і выданне на постсавецкай прасторы вучэбнай і вучэбна-метадычнай літаратуры па культуралогіі (А.І.Арнольдаў, П.С.Гурэвіч, Г.В.Драч, Б.С.Ерасаў, Л.К.Кухто, І.Я.Левяш, У.Ф.Мартынаў, І.В.Марозаў, А.І.Смолік, І.Я.Шыршоў, В.Р.Языковіч і інш.).

Тэма 4. Прынцыпы і метады выкладання культуралогіі

Класіфікацыя метадаў у сучаснай метадычнай навуцы. Агульнадыдактычныя прынцыпы выкладання культуралогіі. Прынцып навуковасці. Прынцып даступнасці і сістэмнасці. Прынцып свядомай і актыўнай дзейнасці навучэнцаў пры вядучай ролі выкладчыка. Прынцып нагляднасці. Прынцып выхаваўчай накіраванасці.

Асаблівасці культуралагічнага аналізу літаратуры па праблемах матэрыяльнай і духоўнай культуры. Вывучэнне з'яў культуры і культурных працэсаў, яе фарміравання ў онта- і філагенэзе. Прынцып параўнальнай культуралогіі.

Метады выкладання культуралогіі: метады творчага аналізу, эўрыстычны метады, даследчы метады, рэпрадуктыўны і прадуктыўны метады.

Асноўныя віды вучэбнай дзейнасці навучэнцаў у межах абазначаных метадаў: чытанне вучэбнай і манаграфічнай літаратуры, лекцыі, канспектаванне пэўных тэкстаў, падрыхтоўка рэфератаў, складанне планаў і тэзісаў, складанне і каменціраванне табліц, схем. Падбор цытат і ўрыўкаў, выкананне дамашніх заданняў і інш.

Тэма 5. Тыпы і віды вучэбных заняткаў па культуралогіі

Прынцыпы класіфікацыі вучэбных заняткаў па культуралогіі. Урок як калектыўная форма навучання. Віды ўрокаў па дыдактычных мэтах: урок паўтарэння, урок камбінаванай будовы, кантрольны урок.

Віды ўрокаў па вядучым метадазе: урок-гутарка, урок-дыскусія, урок-дыспут, урок-даследаванне, урок-доказ, урок-дэманстрацыя.

Віды ўрокаў па форме пазааўдыторнай працы: урок-алімпіяда, урок-віктарына, урок-гульня, урок-турнір, урок-экспэрымэнт.

Нетрадыцыйныя ўрокі: урок-прэзентацыя, урок-прэс-канферэнцыя, урок-інтэрв'ю, урок-турнір і інш.

Заняткі акадэмічнага тыпу: лекцыя, семінар, калоквіум, кансультацыя па курсавой ці дыпломнай рабоце, магістарскай дысертацыі.

Віды лекцый па дыдактычным прызначэнні: лекцыі па ўсім курсе; уводная, разавая, установачная, падагульняючая, аглядная лекцыі.

Віды семінараў і практычных заняткаў.

Традыцыйная структура вучэбных заняткаў. Пятрабаванні да сучасных відаў заняткаў.

Тэма 6. Сучасныя адукацыйныя тэхналогіі арганізацыі вучэбнага працэсу па культуралогіі

Сутнасць і змест тэхналогіі навучання. Традыцыйная тэхналогія і яе кампаненты. Рэпрадуктыўна-інфармацыйны падыход як аснова традыцыйнай тэхналогіі. Настаўнік, падручнікі – крыніца ведаў, вучань – аб'ект.

Змяненне падыходаў да спосабаў актывізацыі мысліцельнай дзейнасці навучэнцаў. Эўрыстычна-даследчы, праблемны падыходы – аснова сучаснай тэхналогіі. Рэгулюючая функцыя кіравання пазнавальным працэсам. Стварэнне праблемных сітуацый, пабудова заняткаў па прынцыпе лагічных мысліцельных сітуацый. Алгарытмізацыя, распрацоўка і прымяненне апорных сістэм, сігналаў, выяў, табліц. Развіваючы характар сучасных тэхналогій.

Тэхналогія перспектыўных ліній: вылучэнне асобнай тэмы як скразной лініі ў праграме па культуралогіі.

Тэхналогія модульнага навучання. Тэхналагічная карта вывучэння модуля. Модуль-блок. Рэйтынговая ацэнка паспяховасці.

Дальтон-план і праца па ім. План-графік урокаў-заданняў, урокаў-кансультацый і карэкцыі, выніковыя заняткі.

Французская майстэрня як лакальная тэхналогія. Разнастайнасць спосабаў працы. Адмаўленне ад бягучых ацэнак. Акцэнт на самастойную работу навучэнцаў.

Праектная тэхналогія і яе этапы: падрыхтоўка, планаванне, даследаванне, аналіз інфармацыі, прэзентацыя, ацэнка і рэфлексія. Выкарыстанне мноства падыходаў.

Тэма 7. Планаванне працы выкладчыка (настаўніка) культуралогіі

Каляндарнае планаванне і яго віды: простыя і разгорнутыя. Перспектыўнае планаванне і яго выкарыстанне пры вывучэнні манаграфічных прац па культуралогіі. Віды перспектыўнага планавання: тэматычна-паўрочнае, тэматычна-мэтавае.

Формы каляндарнага і перспектыўнага планавання.

Бягучае (паўрочнае) планаванне. Каляндарнае і тэматычнае планаванне як аснова будучага планавання.

Рабочыя планы і іх віды: план-канспект, тэзісны план, схематычны план. Распрацоўка рабочага плана на аснове праграмы. Структура ўзорнага рабочага плана па культуралогіі.

Тэхналагічная карта заняткаў па культуралогіі як частка перспектыўнага планавання.

Тэма 8. Улік і ацэнка культуралагічных ведаў навучэнцаў

Віды ўліку ведаў: дзесяцібальная сістэма ацэнкі ведаў, пяціўзроўневы падыход да ацэнкі ведаў.

Параметры ацэнкі ведаў навучэнцаў: будова адказу, змястоўнасць, навуковасць, арыгінальнасць, моўнае афармленне.

Бягучы ўлік. Абагульняючы ўлік. Індывідуальна-разавы ўлік.

Узроўні ўліку ведаў навучэнцаў: рэцэптыўны, рэцэптыўна-рэпрадуктыўны; рэпрадуктыўна-прадуктыўны, прадуктыўны, прадуктыўна-творчы.

Тэсціраванне як від ацэнкі. Асноўныя патрабаванні да стварэння тэставых заняткаў.

Тэма 9. Аналіз тэкстаў навуковых прац айчынных і замежных культуралагаў, статыстычных матэрыялаў і сацыялагічных даследаванняў

Аналіз культуралагічных тэкстаў як частка вучэбных заняткаў. Навучальны і педагагічна-арыентаваны характар аналізу. Мэтанакіраванасць аналізу.

Агульныя патрабаванні да аналізу тэарэтычных і эмпірычных матэрыялаў: узбагаціць новымі культуралагічнымі ведамі; фарміраваць аналітычныя ўменні; развіваць камунікатыўныя навыкі; паглыбіць навуковае мысленне; развіваць навукова-даследчыя здольнасці; садзейнічаць выхаванню асобы.

Непасрэдныя патрабаванні: асэнсавана чытаць культуралагічны кантэкст; вызначыць асноўную сутнасць разглядаемай аўтарам праблемы; бачыць узаемасувязь культурнага працэсу (з'явы) з сацыяльнымі, эканамічнымі і гістарычнымі ўмовамі.

Вызначэнне асноўных кірункаў аналізу: зместавы, структурны і тэхналагічны.

Тыпавы парадак аналізу навуковых тэкстаў: чытанне навуковай працы; праверка правільнасці ўспрымання; слоўнікавая праца; складанне канспекту твора; уласны аналіз; падрыхтоўка тэзісаў; выступленне з інфармацыяй на занятках па выніках аналізу.

Тэма 10. Факультатыўныя заняткі і асаблівасці іх правядзення

Факультатыў як эфектыўная форма навучання і выхавання навучэнцаў. Мэта факультатыву – паглыбляць і пашыраць веды па асобных тэмах ці праблемах функцыянавання культуры.

Патрабаванні да факультатыўных заняткаў: паглыбляць цікавасць да духоўнай і матэрыяльнай культуры; фарміраваць і развіваць навыкі свядомага ўспрымання з'яў і працэсаў, якія адбываюцца ў культуры; пашыраць, сістэматызаваць веды па праблемах фундаментальнай і прыкладной культуралогіі; развіваць крэатыўныя здольнасці і інтарэсы, аналітычныя ўменні.

Арганізацыя факультатыву: добраахвотны запіс навучэнцаў; уключэнне ў расклад, улік наведвання і паспяховасці; адзнака ў атэстаце (дыплومه).

Мэта, тэматыка факультатыву. Методыка правядзення факультатыўных заняткаў: падрыхтоўчы, галоўны і заключны этапы.

Формы працы на факультатыве: лекцыя, семінарскія заняткі, гутарка, дыскусія, навуковая канферэнцыя, камбінаваныя заняткі, напісанне навуковых рэфератаў і іх абмеркаванне.

Тэма 11. Пазааўдыторная (пазакласная) самастойная работа па культуралагічных дысцыплінах

Замацаванне і паглыбленне аб'ёму ведаў па культуралогіі, вызначаных праграмай – мэта пазааўдыторнай працы.

Умовы эфектыўнасці пазааўдыторнай работы. Спалучэнне і лагічная звязанасць пазакласных заняткаў з паўрочнай працай.

Улік узроставых псіхалагічных асаблівасцей і адукацыйнага ўзроўню навучэнцаў. Даступнасць і займальнасць прапануемага для самастойнай работы матэрыялу.

Формы пазааўдыторнай работы: масавая, групавая, камерная, індывідуальная.

Віды пазааўдыторнай самастойнай работы: пастаянная, цыклічная, эпізадычная.

Тэма 12. Тэхнічныя сродкі навучання і іх выкарыстанне на занятках па культуралогіі

Сутнасць прынцыпу нагляднасці. Тэхнічныя сродкі навучання як спосаб фарміравання абстракцыі. Назапашванне ўяўленняў аб артэфактах культуры ў працэсе выкарыстання ТСН.

Праекцыя прадметнай і графічнай нагляднасці тэхнічнымі сродкамі навучання.

Патрабаванні да стварэння і афармлення графічнай нагляднасці: акуратнасць, разборлівасць, выразнасць, самадастатковасць. Графічныя формы арганізацыі матэрыялу.

Патрабаванні да выкарыстання нагляднасці: адпаведнасць навучальнаму матэрыялу; якасная нагляднасць, колькасная і часова абмежаваная; выкарыстанне ўсёй запланаванай нагляднасці.

Спецыфіка выкарыстання камп'ютарных тэхналогій на занятках па культуралогіі.

Тэма 13. Вучэбна-метадычны комплекс па культуралогіі

Паняцце “вучэбна-метадычны комплекс”. Сродкі навучання і сістэматызаваная літаратура як кампаненты вучэбна-метадычнага комплексу (ВМК).

Нарматыўныя дзяржаўныя дакументы па гуманітарных навук у структуры ВМК. Вучэбная праграма па культуралогіі і яе роля ў арганізацыі вучэбнага працэсу.

Падручнікі і хрэстаматыі па культуралагічных дысцыплінах і іх характарыстыка. Вучэбныя і вучэбна-метадычныя да-

паможнікі па культуралогіі і іх выкарыстанне ў навучальным працэсе. Метадычны апарат падручнікаў.

Навуковыя дапаможнікі культуралагічнага кшталту. Літатура для ажыццяўлення міжпрадметных сувязей. Ілюстрацыйны і дыдактычны матэрыял, тэхнічныя сродкі навучання. Метадычныя і культуразнаўчыя часопісы як эфектыўны сродак правядзення аўдыторных заняткаў і самастойнай работы навучэнцаў.

Тэма 14. Педагагічнае майстэрства выкладчыка культуралогіі і шляхі яго ўдасканалення

Асоба выкладчыка (настаўніка) культуралагічных дысцыплін і яе якасці. Сацыяльная арганізацыя, ідэалогія і культура як фактары фарміравання асобы выкладчыка гуманітарных дысцыплін.

Гуманістычная накіраванасць прафесіі выкладчыка культуралогіі.

Агульнадыдактычныя патрабаванні да выкладчыка: валоданне дыялектычнымі асновамі культуралагічных дысцыплін; засваенне агульных і спецыяльных метадаў перадачы культуралагічных ведаў; разуменне сутнасці культуралогіі, этапаў яе станаўлення, сучаснага стану, сувязі з іншымі навукамі і практыкай, авалоданне інавацыйнымі тэхналогіямі; высокія маральна-духоўныя якасці.

Спецыяльныя патрабаванні да выкладчыка культуралогіі: уменне данесці навучэнцам усё багацце сусветнай і айчынай культуры; засваенне гісторыі нацыянальнай культуры; валоданне роднай мовай у яе вуснай і пісьмовай формах; трансляванне культурных традыцый беларускага народа; фарміраванне ўласнага погляду на з'явы і працэсы культуры.

Важнейшыя кірункі педагагічнай дзейнасці выкладчыка культуралогіі: даследчы, канструктарскі, арганізатарскі, камунікатыўны.

Формы павышэння кваліфікацыі выкладчыка культуралагічных дысцыплін.

ІНФАРМАЦЫЙНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. *Аванесов, В.С.* Форма тестовых заданий: учеб. пособие для учителей школ, лицеев, преподавателей ВУЗов и колледжей / В.С.Аванесов. – М., 2005. – 156 с.
2. *Грыцкевіч, С.* Урок – фальклорны марафон / С.Грыцкевіч // Роднае слова. – 1995. – № 9. – С. 84.
3. *Дзесяцібальная сістэма ацэнкі ведаў.* Прыкладныя нормы. – Мінск, НМЦэнтр, 2002. – С. 21.
4. *Дубинина, А.П.* Культурология: методические указания для самостоятельной подготовки студентов / А.П.Дубинина. – Могилев: Белорусско-Российский ун-т, 2004. – 25 с.
5. *Лернер, И.Я.* Дидактические основы методов обучения / И.Я. Лернер. – М.: Педагогика, 1981. – 186 с.
6. *Фришман, И.И.* Методика работы педагога дополнительного образования: учеб. пособие для студентов высш. пед. учеб. заведений. – 2-е изд., стер. / И.И.Фришман. – М.: Издательский центр “Академия”. – 2004. – 160 с.
7. *Языкович, В.Р.* Культурология: методические указания / В.Р.Языкович. – Минск: Бел. гос. аграрный технический ун-т, 2005. – 23 с.

Дадатковая

1. *Барыс, С.* Праграма факультатыву па беларускім фальклоры (5–6 класы) / С.Барыс // Роднае слова. – 1990. – № 10. – С. 52–56.
2. *Бяспалы, А.А.* Выяўленчае мастацтва Беларусі і сродкі яго адлюстравання / А.А. Бяспалы. – Мінск, 1994. – 128 с.
3. *Выкарыстанне інавацыйных тэхналогій у арганізацыі дыстанцыйнага навучання студэнтаў-завочнікаў: матэрыялы навук.-метаад. канф. (2–3 лютага 1998 г.) / рэдкал.: А.І.Смолік (адк. рэд.) [і інш.].* – Мінск: Беларус. ун-т культуры, 1998. – 198 с.
4. *Грыгаровіч, Я.Д.* Прыкладная культуралогія: вучэб. дапам. для студэнтаў спецыяльнасці “культуралогія” ўстаноў, якія забяспечваюць атрыманне выш. адукацыі / Я.Д.Грыгаровіч, А.І.Смолік. – Мінск: Адукацыя і выхаванне, 2005. – 216 с.
5. *Ляшук, В.Я.* Урокі-семінары / В.Я.Ляшук // Роднае слова. – 1993. – № 6. – С. 34–38.

6. *Смолік, А.І.* Культуралогія: тэорыя і гісторыя культуры: вучэб. дапам. / А.І.Смолік, Л.К.Кухто. – Мінск: Бел. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў, 2008. – 281 с.

7. *Смолік, А.І.* Культуралогія: гісторыя культуры: вучэб. дапам. / А.І.Смолік, Л.К.Кухто, А.А.Цобкала. – Мінск: Бел. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў, 2009. – 310 с.

8. *Сацыяльна-гуманітарныя* навукі ў сістэме вышэйшай школы: матэрыялы навук.-метаад. канф. (5–6 лютага 2002 г.) / рэдкал.: А.І.Смолік (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск: Бел. дзярж. ун-т культуры, 2002. – 242 с.

9. *Шляхі* павышэння эфектыўнасці кіруемай самастойнай работы студэнтаў: матэрыялы навук.-метаад. канф. (14 лютага 2008 г.) / рэдкал.: Р.А.Ровіна (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск: БДУ культуры і мастацтваў, 2009. – 218 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУИМ

Вучэбнае выданне

МЕТОДЫКА ВЫКЛАДАННЯ КУЛЬТУРАЛОГІІ

*Вучэбная праграма па спецыяльнасці
1-21 04 01 Культуралогія (па напрамках)
напрамку спецыяльнасці
1-21 04 01-01 Культуралогія (фундаментальная)
спецыялізацыі 1-21 04 01-01 01 Тэорыя і гісторыя культуры*

Карэктар В.Б.Кудласевіч
Тэхнічны рэдактар Л.М.Мельнік

Падпісана ў друк 2011 г. Фармат 60x84¹/₁₆.
Папера пісчая № 2. Ум. друк. арк. 0,93. Ул.-выд. арк. 0,58.
Тыраж экз. Заказ .

УА “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”.
220007, г. Мінск, вул. Рабкораўская, 17.
Ліцэнзія № 02330/0131818 ад 02.06.2006 г.

Надрукавана на рызографе
УА “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”.
220007, г. Мінск, вул. Рабкораўская, 17.